

BEDRE ØKONOMI MED FÆRRE ØKOLOGISKE KVIER

STØTTET AF

Fonden for **økologisk landbrug**

Foderet er den største udgiftspost ved produktion af kælvekvier, og det gør opdrætning af økologiske kvier særlig dyrt. Det betyder, at nogle bedrifter kan sænke produktionsomkostningen per kilo produceret mælk betydeligt ved at opdrætte færre kvier.

Samtidig kan nogle besætninger med en lav udskiftningsprocent også få en bedre økonomi i at konvertere DE fra kvieopdræt over til malkekøer.

Stor spredning på antal kvier per årsko

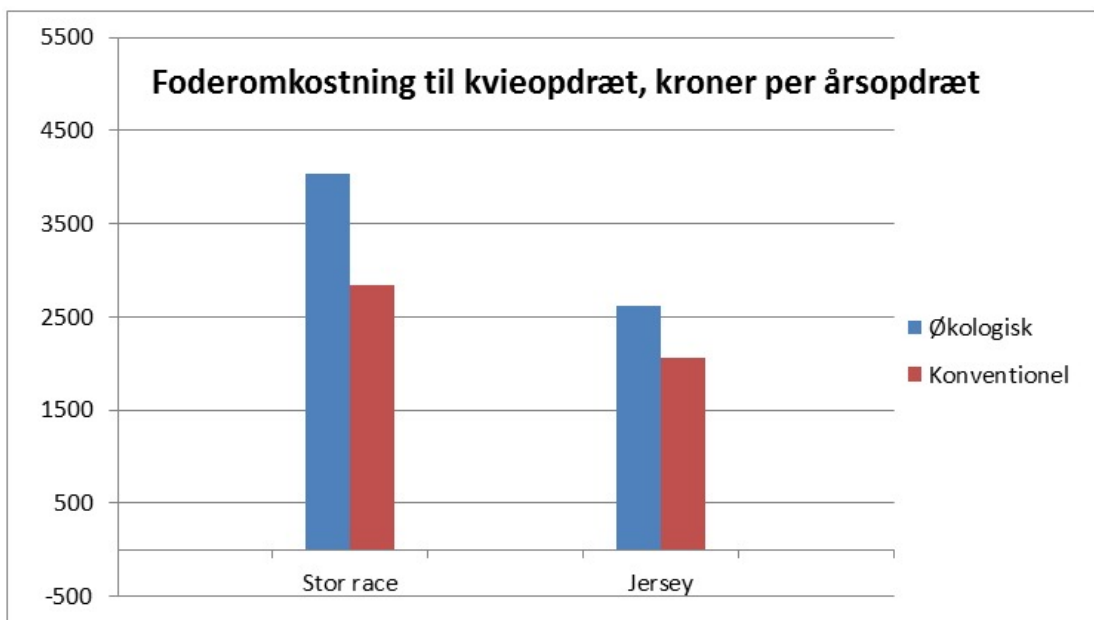
Regnskabsdata for økologiske mælkeproducenter viser stor variation i antallet af opdræt per årsko. I data fra 2014 varierer "Antal årsopdræt per årsko" fra 0,8 til 1,4 mellem bedrifter. Gennemsnittet er 1,0. Læs mere om økologiske regnskabsdata [her](#)

I et igangværende projekt, "Styrket konkurrenceevne i økologisk mælkeproduktion", viser data fra 32 bedrifter samme spredning i antallet af årsopdræt. Projektet har som formål at sænke produktionsomkostningerne med produktion af økologisk mælk med 20–30 øre og "færre og bedre kvier" er et af de typiske indsatsområder i besætningerne for at reducere produktionsomkostningerne per kilo mælk.

Færre kvier sparer dyrt økologisk foder

Figur 1 viser foderomkostningerne ved opdræt af konventionelle og økologiske kvier af stor race og jersey.

Figuren er baseret på data fra Farmtal Online og repræsenterer derfor standardtal for foderpriser.

Figur 1. Foderomkostning per årsopdræt af stor race og jersey ved økologisk og konventionel produktion.

Foderomkostningen til et økologisk årsopdræt af stor race er på 4.043 kroner – og det er knap 1.200 kroner mere end for en tilsvarende konventionel kvie.

Det er især på foderomkostningerne, at økologi skiller sig ud i forhold til konventionel produktion, mens øvrige omkostninger samlet ligger på cirka samme niveau. Det drejer sig om omkostninger til arbejde, stald, forrentning, dyrlæge m.v.

Omregner vi foderudgiften per årsopdræt til foderudgiften til at producere en kælvkvie på 26 måneder, er den samlet set cirka 2.600 kroner højere for en økologisk end en konventionel kvie af stor race. Tilsvarende er forskellen 1.122 kroner for en Jersey kælvkvie på 24 måneder.

Med alle produktionsomkostninger indregnet (inklusive arbejde og forretninger) koster det ifølge Produktionsøkonomi, Kvæg 2014 i alt 10.200 kroner at opdrætte en konventionel kvie af stor race. Med de højere foderomkostninger kan prisen typisk være 2.000 kroner højere for en økologisk kvie.

Ved eventuelt salg af overskydende kælvkvier er prisen på samme niveau, hvad enten kvien er økologisk eller konventionel. Det er derfor en tvivlsom forretning at opdrætte økologiske kvier til salg. Så det er produktionsværdien ved indskiftning i besætningen, der skal retfærdiggøre ekstra foderudgifter ved et stort antal kvier.

Detaljerede forudsætninger i kalkuler for økologisk opdræt finder du på LandbrugsInfo i [Farmtal Online](#)

Mulig gevinst ved at konvertere DE fra kvier til malkekøer

Pjecen "Produktionsøkonomi Kvæg 2014" konkluderer, at bedrifter med et højt managementniveau - og dermed mulighed for at reducere udskiftningsprocenten - kan hente en

stor gevinst ved at have færre kvier.

Aktuelt er udskiftningsprocenten 37 i økologiske besætninger mod 41 hos konventionelle mælkeproducenter.

For at udnytte muligheden for bedre økonomi ved at konvertere kviedyreenheder til kodyreenheder kræver det, at der er faciliteter og rammer på bedriften til at producere mere mælk. Antallet af malkekøer kan udvides med cirka en for hver tre færre kvier der er på bedriften.

Mulighederne for færre kvier bør overvejes ud fra forudsætningerne på den enkelte ejendom, hvor forhold som forlænget laktation og optimeret brug af kønssortering og kødracesæd indgår. Brugen af kødracesæd betyder generelt, at overskudskalve kan afsættes til en bedre pris.

Læs nærmere om de økonomiske muligheder i færre kvier i pjecen "[Produktionsøkonomi Kvæg 2014](#)".

Henvisninger:

Anonym 2015. Business check Kvæg 2014. 68 pp.

Clausen, S. 2014 Bedre økonomi med færre kvier. Produktionsøkonomi Kvæg 2014. p 10-17

Anonym. 2015. Farmtal Online. Kalkuler for opdræt af stor race og jersey.